

8981.

1777, 10.

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN
FALCIDIAE QVARTA
LOCVM HABEAT
IN PRAELEGATA DOTE
NON ILLATA

QVAM
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
P R A E S I D E
D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
PROFESS. PVBLIC. ORDINAR. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIETAT. LITERAR. DVISBURGENS.
S O C I O
IN AVDITORIO IVRIDICO
DIE XXX. APRIL. ANNO CCCCCCLXXVII.
DEFENDET
IOANNES FRIDERICVS SAMVEL GRAVN
L V N Z E N A V.

LIPSIAE
EX OFFICINA LANGENHEMIA.

GRATIA
IARIS GO. THEOPHILUS
HALCIDIAE GAVRATA
POCAVIA GAVRATA
IN LIVELTIAE DODIE
NOVITPLATA
MAY
HILDEBRANDIUS DE LIPSIENSIA
CHRISTIANO HENRI PREZMING
IN AYDITIO DIAVIDICIO
JOANNES THEOPHILUS GAVRATA

AN
FALCIDIAE QVARTA
LOCVM HABEAT
IN PRAELEGATA DOTE NON ILLATA.

Quid et quantum intersit inter legatum dotis
et paelegatam dotem, facile ex ipsis ver-
bis diiudicatur. Quod si enim quis virg-
ni cuidam, quo faciliorem nubendi nan-
ciscatur conditionem, in suo testamento certam quantita-
tem, sive trecenta, leget dotis nomine, seu quae nuptura
habeat, ut marito inferat, legatum dotis seu dos legata di-
citur. Sunt quidem species, in quibus legatum purum est,
quas habet BOEHMERVS in *Doctr. Pand. L. XXXII. Tit.*
IV. §. 3. ramen in regula conditionatum erit legatum, id-
que ob eam causam, quia dos sine matrimonio cogitari ne-
quit.

quit. In se ergo legatum dotis continet conditionem, si viro nubat. Neque haec aliena sunt a doctrina PAPINIANI in L. 71. §. 3. π. de cond. et demonstr.

§. II.

Aliud vero est praelegatum dotis. Eleganter describere videtur VLPIANVS in L. 1. pr. π. de dot. prael. Ait: *Cum dos relegatur: verum est, id dotis legato ineffe, quod actioni de dote inerat.* Cum enim soluto matrimonio vxor, quam intulit dotem, recipit actione rei vxoriae instituta, praelegata dote efficitur, ut eodem modo, quo per rei vxoriae actionem dotem soluto matrimonio recipiat. Sicut autem dos actione reperi nequeat, nisi vel marito, vel socrō soluta, ita et praelegatum dotis ponit, prius dotem esse solutam, ut ex testatoris mariti ultima voluntate eandem vidua facta vel diuortio separata repeatat. Dubitari potest, utrum praelegatum dotis ad utilia legata referri possit. Causa in eo quaerenda, quod et actionem habeat vidua ad repetendam dotem, ut non egeat actione ex ultima voluntate petenda, atque nullam ex legati titulo habeat securitatem nouam, imo fortioriem habeat ex illatione, cum ab eo tempore quo illata fuit, aut si ante matrimonium, a quo matrimonium secutum, pignoris ius in mariti bonis habeat. Et quid opus titulo liberalitatis ad suum consequendum, quod perfecto iure repeti possumus. His non obstantibus, non negandum, praelegatum dotis utile esse posse, Nam commodum ex hoc praelegato viduae maximum erit, quod non egeat in repetenda dote probatione, tantum se vere intulisse, si quantitatem determinauerat in testamento maritus. Nolle tam in genere assentire MENCKENIO in *Synopsis Theor.*

et

te Prax. Pandect. L. XXXIII. Tit. IV. §. 2. qui putas omissa certae rei aut quantitatis definitione, nihil deberi, i. e. inutile fore praelegatum dotis. Puto non semper fore inutile. Quid si vxor aliunde rem vel quantitatem quam maritus subintellexerat, quamque vxori soluendam esse voluerat, probare possit? inutile esse praelegatum non omnino existimarem, cum et in aliis rebus interpretationem admittant legata. Maxime in hanc opinionem me deducit SERVII ICti opinio, quam allegauit C E L S V S in L. 7. §. 2. π. de Suppellect. legat. Verba sunt: Seruius fatetur, sententiam eius, qui legauerit, aspici oportere, in quam rationem ea solitus sit referre. Et sic alia veterum ICtorum capita extant, in quibus aliunde interpretatio probata admittitur. Sed haec obiter.

§. III.

Maxime vero de ea praelegata dote, quae illata non est, at cuius quantitatem maritus expresserat in testamento, nos dicimus, quod communis omnium opinione validum habetur legatum, idque ex ea ratione, quod falsa demonstratio haud vitiet legatum. Nec deest legis autoritas. Ita I V S T I N I A N U S in §. 15. I. de legat. Sed iam demus specimen: Titius heredem scripserat in testamento extraneum, Sempronium videlicet. Praeter alia legata relicta vxori dotem duorum milium praelegauit. Post apparuit, heredem, si integra legata atque ipsam relegatam dotem, soluere compellatur, non habere saluam suam quartam falcidiam. Lex ergo, quae quartam heredi constituit saluam, simul concessit, ut de singulis legatis tantum detrahatur, quantum adhuc falcidia deest. Iam quaeritur: vtrum etiam ex dote praelegata illa, si maritus dotem non acceperit, vt in reliquis

A 3

lega-

legatis rata detrahi possit ad implendam quartam falcidiām,
quam heres saluam non habebat, an vero tantum a reliquis
legatis deducenda sit.

§. IV.

De dote marito vero illata nihil est, quod moneamus,
nam repetenti dotem viduae semper adiumento est actio ex
stipulatu de dote reddenda, si forsan de detrahenda falcidia
cogitaret heres. At de haud illata, at praelegata dote,
quid iuris sit videamus. Viderut sententiae negatiuae ar-
gumentum esse, quod ipsae leges dicant dotem praelega-
tam non subiici Falcidiae, ut est apud CAIVM in L. 8.
§. 1. π. ad L. Falcid. sicuti nec Fideicomisso grauari possit,
quod statuit PAPINIANVS in L. 77. §. 12. π. de Leg. II.
Dein cum testator v̄sūs sit demonstratione falsa, cum quan-
titatem tanquam dotem restituendam legaret, quae dos
non erat, voluisse testatorem indicare, ut haec quantitas,
quamvis dos non fuerat, tamen fruatur iure dōtis, ut er-
go immunitis sit a deductione ad supplendam falcidiae quar-
tam. Cum praeterea vtique licitum sit testatori, prohibe-
re, quominus deducatur de legato Falcidia, ut patet ex
IVSTINIANI Nouell. I. cap. II. §. 2. Iam poterit illa re-
missio, ne deducatur falcidiae quarta ex eo implicite conclu-
di, quod titulo dōtis praelegatae relictum voluerat lega-
tum testator, qui nosse debebat, dōtis praelegatum esse ex-
tra falcidiae rationem. Hoc eo probabilius erit, cum vix
dubius esse poterat maritus, vtrum ipsi dos illata sit, nec
ne. Quis enim sibi persuadeat, maritum fore adeo pro-
riorum factorum ignarum, qui nesciat, quod dos ipsi il-
lata non sit.

§. V.

§. V.

Sed haec argumenta mihi non videntur contrariam reprobare sententiam. Nam largior, facta propria ignorari tuto non posse, sed ex hoc nihil in tertii detrimentum concludi posset; quod vero contingere, si ex testatoris ignorantia vel heredi deductionem falcidiae negemus, vel reliquis legatariis grauius onus imponeremus, quod fieret, si immune esset praelegatum dotorum, cuius rata dein a reliquis legatis deducenda. Dein omnino verum est, posse testatorem autoritate Nouellae falcidiae quartae deductionem prohibere: at exinde non sequitur, praelegando erronee dotem, quae illata non erat, prohibere voluisse deductionem falcidiae testatorem, et quidem implicite. Imo quaestio est, an implicita prohibito tantum effectum habitura sit, quod quidem non concederem, ob legis autoritatem, quippe *Nouell. cit. I. cap. II. §. 2.* non videatur admittere implicitam prohibitionem. Verba sunt: *Si vero EXPRES-
SIM designauerit, non velle, heredem retinere falcidiam. caet.* Ex verbo *expressim* patet, noluisse Imperatorem implicitam seu tacitam prohibitionem admittere. Et praeterea, cum heredi odiosa sit prohibitio, non est dubium, quin extensua cesseret interpretatio.

§. VI.

Tandem verum quidem est, in praelegata dote ex parte falcidiae deductionem, si dos illata sit, et rationem dedimus, quia viduae alia in salvo actio, qua dotem tanquam rem propriam repetrere posset. At si *CAIVM* in *L. 81. §. 1. π. ad Leg. Falcid.* iudicem aduocemus, sane verior videtur sententia, qua heredi licet deducere quartam de dote
prae-

praelegata. Verba enim: *Dos relegata, extra rationem legis Falcidiae est, scilicet, quia suam rem mulier, recipit, hanc sententiam potius confirmat.* Quis enim dicat, mulierem *suum recipere*, quae dotem non intulit marito. *Caius* itaque tantum loquitur de ea specie, qua dos vere illata. Vbi ergo dos illata non est, sola adest mariti testatoris liberalitas, cui falsam demonstrationem addidit. Cum autem nullibi in legibus cautum sit, vt in legatis soluendis demonstratio-
nis adiectae ratio habeatur, dummodo voluntas testatoris, certa sit; imo potius, falsam demonstrationem tanquam non adiectam habendam; sequitur eiusmodi praelegatam dotem, quae illata non fuerat marito, vt siam ideo rem mu-
lier non recipiat, habendum esse ordinarium legatum. Vbi vero leges in omnibus legatis, nisi expressa iuris exceptio sit, ex iusta ratione, admittant falcidiae deductionem, ve-
rissima videtur adfirmantium sententia.

Leipzig, Diss., 1777 A-0

ULB Halle
004 568 583

3

sb:

f

1777.10
IO
ROVERSI
QVARTA
ABEAT
ATA DOTE
LATA

ORDINIS GRATIA
IDE
ENR. BREVNING
IVR. NAT. ET GENT.
R. DVISBVRGENS.
O
O I V R I D I C O
O C I O C C L X X V I I .
DET
SAMVEL GRAVN
I A V .
A E
ANGENHEMIA.